

ДОКЛАД - САМООЦЕНКА

за постигнатото по иновативен проект „Аз мисля“

през учебната 2019-2020 година

Програмата за самооценка на работата в ОУ „Васил Левски“ Разград по иновативен проект „Аз мисля“, прилагащ програмата „Дизайн шампиони“ за 2019 – 2020 година предвижда да се оцени постигнатото с учениците от първи, втори и трети клас, които са включени в проекта и да измери напредъка при прилагането на метода дизайн мислене във втори и трети клас, където за поредна година се преподава по този метод.

Изследването се базира на проучване направено под формата на анкети сред родители, учители и възпитатели, както и на разговори във фокус групи, съставени от деца от първи, втори и трети клас. Анализирани са практики, прилагани в класната стая до средата на месец март 2020 година, както и иновативните уроци, преподавани под формата на дистанционно обучение, наложено заради мерките наложени от опасността от зараза с Ковид 19.

Дизайн мисленето е водещата методология за креативно решаване на проблеми и създаване на иновации в световен мащаб. В учебна среда, дизайн мисленето помага на децата да организират информация и идеи, да вземат решения, да подобряват ежедневни или комплексни ситуации и да придобиват знания и умения.

В програмата „Дизайн шампиони“ в училището са включени 305 ученици от първи, втори и трети клас, на които преподават 13 начални учители и 13 възпитатели. Уроците са организирани под формата на мисии и проекти, в които децата решават предизвикателства. В първи клас децата участваха в осем мисии, в които изследваха:

- Архитект – Сгради в Ню Йорк
- Откривател – Експедиция до Северния полюс
- Еколог – животните в Арктика

- Пътешественик – на гости в Гренландия
- Лекар – здравословен живот
- Метеоролог – полезна прогноза за времето
- Автомобилен дизайнер
- Разказвач

Второкласниците разработваха мисии по темите „Есенни вълшебства“, „Как да творя смело своя собствен стил“, „Изиграй скуката“ и „Перфектната класна стая е...“, в които под формата на интердисциплинарни проектно- базирани уроци се разработваха теми от учебното съдържание по български език, математика, околен свят, гражданското образование и обучението по изкуства и физкултура.

В трети клас проблемите, изследвани чрез дизайн мислене, бяха избрани от децата. Проектите „Куче в чекмедже“, „Супертекстописци сме“, „Сръчковци“, „Сладкодумци“, „Водата е живот“, „Четенето лесно“, „От камъка до смартфона“, „Празен ден ли е празникът?“ предложиха на децата възможност да изследват и решават предизвикателства, които променят и средата в местната общност.

Проучването си постави за задача да отговори на следните въпроси:

- ***Допринася ли прилагането на иновативната програма „дизайн мислене“ за по-добро усвояване на знания от децата в първи, втори и трети клас ?***

Анализът на резултатите от проучването сред децата и учителите показва:

Чрез иновативното обучение децата учат пълноценно и развиват любопитството си, когато решават интересни за тях предизвикателства. Мисиите поставят децата в среда, в която те дефинират реално съществуващ проблем, предлагат начини за решаването му, изработват продукт, свързан с изследванията им и го презентират. Тази поредица от дейности развива редица умения – креативност, работа в екип, презентационни умения и способност за комуникация и публична реч, критично мислене и увереност в способностите. Мисиите съдействаха за изграждането на характера на малките ученици, формирането на адекватни самооценки, умения за социализация с връстниците и просоциално поведение

Методът „дизайн мислене“ помага на децата да приемат с вдъхновение предизвикателства, да не се страхуват от новото и непознатото, прави ги готови да експериментират в разнообразни ситуации, да са проактивни, когато се сблъскат с проблем. Уменията, придобити по време на мисиите и нагласите, създадени в часовете по дизайн мислене желание за учене и овладяват механизъм за бързо придобиване на разнообразно знание по дадена нова тема.

- ***Помага ли иновацията за успешното формиране на умения в сравнение с традиционния метод на обучение ?***

Основният материал, с който децата преминават през мисията, е техният дневник. Развитието на децата по време на мисиите се следи с картата за умения. Тя е индивидуална за всяко дете. Прогресът по тези умения се засича на четири пъти по време на програмата.

Ключовите умения и способности, които според учителите и децата са развивани през годината са:

- Способността да правят връзки между предимно несвързани неща, да откриват сходства в разнородна информация и да намират нови, необичайни приложения на предмети;
- Способността да генерират разнообразни решения на предизвикателство, да правят опити за планиране на последователни стъпки, с които да изпълнят собствените си идеи, т.е. да решават проблеми;
- Способността да задържат вниманието си върху един или няколко стимула, т.е. развитие на търпение и концентрация.
- Развиване на емпатия – умения да живеем, работим, играим заедно, разбирайки, че сме различни, да изразяваме емоциите си на глас.
- Взаимодействие в екип – децата да проявяват отговорно и добронамерено поведение спрямо другите хора и техните идеи за постигане на общ резултат.
- Увереност – начинът, по който посрещаме непознати ситуации и стратегията, по която решаваме да действаме, развитие на позитивно отношение към нови ситуации.
- Презентиране – способността да предадем систематизирана информация пред други хора с цел да им обясним свои действия или идея, да можем да разкажем история.
- Отговорност за постигането на обща цел;

Освен че се усвояват трайно умения, на които не се набляга при традиционния начин на преподаване, налице е изключително висока позитивна нагласа у децата спрямо иновативните уроци. Мисиите се одобряват от 78 % от включените в допитването 253 ученици, което повишава мотивацията им за включване в учебните занимания.

Дори по време на дистанционното обучение, часовете по иновативната програма дизайн мислене, останаха най-предпочитани от децата, а подкрепата от страна на родителите, при изследването и изработването на продуктите, не спадна в сравнение с периода, когато децата ходеха на училище и се обучаваха в класната стая.

Положителните нагласи са основа и за изграждане на личностна самооценка, според която детето ще се чувства успяло в училище и приобщено към средата там, без страх от неуспех или провал, които се формират при стандартното преподаване и оценяване .

Освен усвояването на т.н. меки умения, иновативната програма във втори и трети клас, която бе разработена въз основа на учебното съдържание, показва че проектно-базираните интердисциплинарни уроци са дали на децата необходимите знания, включени в задължителния образователен стандарт по темите, включени в програма „Дизайн шампиони“. На тестовата проверка за знания по предметите “Български език и литература”, Математика” и „Околен свят”, по които са разработени уроци с дизайн мислене е постигната успеваемост между 90 и 100% от задължителните знания, които учениците трябва да усвоят в училище.

Дълбочинното интервю с фокус групи във втори и трети клас пък категорично показва, че над 3\4 от децата предпочитат мисиите пред всички останали часове и са видимо мотивирани за работа и заради интереса и любопитството, които е събудила у тях иновативната програма „Дизайн шампиони“.

- ***Повишава ли прилагането на иновативния метод на обучение капацитета на учителите, натоварени с реализация на програмата „Дизайн шампиони“?***

Учителите, включени в проучването смятат, че прилагането на иновативния метод ги обогатява в професионално отношение и им помага да се развиват като педагози. Само двама от участващите в анкетата 26 преподаватели са признали, че подготовката на уроците като мисии ги затруднява, а всички учители заявяват, че обучението осигурено им от училището им помага да се справят.

Преподавателите, които използват метода дизайн мислене вече оценяват децата не в тясното поле на показаните конкретни знания по предметите, а наблягайки на техните меки умения, които ще им помагат да се учат, развиват и адаптират през целия живот.

Педагозите са убедени в ползите от иновативната програма. Методът “дизайн мислене” помага във всички аспекти: образователни, възпитателни, извънкласни. В часовете, когато се използва този метод за преподаване ученикът не е поставен в условия на напрежение, където ще бъде критикуван за грешен отговор. Напротив, насърчават се неговите силни страни, в екипната работа има поле за изява на всички и всеки се чувства значим - и тези, които се справят бързо с ученето и тези, на които им е по трудно да преработват информация и да възпроизвеждат знания. Концентрацията в тези часове е силна и тя помага на децата да си изработят устойчиво внимание, което им е нужно и много полезно и за всички останали занимания в училище и в живота.

Ангажираните с иновацията учители сами се усещат новатори сред училищната общност. Това повишава техния личен професионален капацитет, като едновременно с това променя и професионалната среда в училището, прави климата в него възприемчив за нововъведения. Подкрепата, която учителите, включени в иновацията, получават от ръководството на учебното заведение, от родителите и най-вече от децата им помага да се формират като лидери и сами да търсят нови предизвикателства в преподаването.

- **Одобряват ли родителите прилагането на иновативния метод „дизайн мислене“ в училището и подкрепят ли училищното ръководство в стремежа му да развива иновацията?**

Родителите са отлично информирани за работата на училището по иновативната програма и за участието на техните деца в нея. Оценката им за резултатите от работата по програмата „Дизайн шампиони“ е категорично положителна. 86,3 от анкетираните 178 семейства са дали положителен отговор, 13,7 нямат мнение, и нито един родител не е изразил отрицание или несъгласие с прилагането на иновативните методи на обучение. 62% от запитаните родители лично са участвали с децата си в занимания, свързани с иновативната програма и 76% от тях са удовлетворени от участието си в процеса.

94,1% участвали в проучването смятат, че училищният екип трябва да продължи да развива програмата и в бъдеще, останалите не могат да преценят, но отрицателни отговори не са дадени.

Родителите са активни и в даването на препоръки за бъдещата работа на учителите по програмата „Дизайн шампиони“. Всичко, което кара децата да мислят, да творят и да се развиват, е абсолютно важно за учениците на този век. Смятам че в ОУ "Васил Левски" се прави всичко в името на децата! „ гласи родителски отговор. **Има твърдения, че този тип занимания „предизвикват нестихващ интерес“ сред децата и трябва „да се увеличават“.**

Иновативната програма укрепва връзките на родителската общност с училището, сближава родители и деца на ниво семейство и повишава желанието и мотивацията им да си сътрудничат и взаимодействат. Родителите се чувстват партньори в образователния процес и подкрепата им за училището и неговите политики расте.

- **Създава ли иновативната програма добавена стойност към образователния продукт, предлаган от ОУ „Васил Левски“ Разград и помага ли за повишаване авторитета на училището в общността?**

Иновативната програма „Дизайн шампиони“ е важна и съществена част от набора от училищни политики, с които ОУ „Васил Левски“ модернизира работата си, така че да предлага образователен продукт, съответстващ на нуждите на XXI век.

Въвеждането на дизайн мисленето като метод на обучение създава условия за пълно развитие на личностния потенциал на всяко дете. Уменията за справяне с реални предизвикателства, на които се набляга още в първи клас, силно мотивират децата и ги приобщават към училището като територия, създадена за тях.

Този холистичен подход помага децата да се изграждат като уверени личности, за които училището е място, което им предлага развитие и самоосъществяване. Положителните нагласи се споделят от родителите. **90,2% от включените в проучването декларират, че биха препоръчали ОУ „Васил Левски“ на свои познати и близки семейства заради иновативната програма в която се използва методът дизайн мислене.**

Измерването на напредъка, свързан с прилагането на иновативната програма „Аз мисля“ в ОУ „Васил Левски“ в Разград е направено в условията на дистанционно обучение в онлайн среда. Включените в проучването родители признават, че неприсъствените занимания са трудни за малките ученици, но проекто базираните уроци с дизайн мислене са интересни за децата, дори и във виртуалната класна стая. Високите нива на одобрение, регистрирани при предходните проучвания се запазват и спрямо постигнатото през 2019-20 година. Това превръща училището в уважавана институция, в която се прилагат най-съвременни практики на преподаване за личностно изграждане на децата, на които предстои да се справят с предизвикателствата на XXI век.

Изготвил: Стела Ковачева

Директор: Диана Първанова